

Результати аналізу опитування стейкхолдерів щодо підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 251 «Державна безпека», галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону», за освітньою програмою «Забезпечення державної безпеки підрозділами Національної гвардії України»

(обговорено на засіданні Вченої ради, протокол №10 від 21.03.2025)

З метою формування рекомендацій щодо удосконалення організації освітнього процесу, підготовки здобувачів вищої освіти в Київському інституті Національної гвардії України було здійснено опитування науково-педагогічних працівників. Опитування проводилося дистанційно з використанням опитувальників, сформованих в Google Forms, у лютому 2025 року.

І. Результати аналізу опитування науково-педагогічних працівників вищої освіти за освітньою програмою «Забезпечення державної безпеки підрозділами Національної гвардії України»

В опитуванні взяли участь 16 осіб.

На питання «Чи є у Вас можливість у Вашому закладі вищої освіти бути стейкхолдером (впливати на зміни в організації освітнього процесу)?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 1.

Серед опитаних респондентів 10 науково-педагогічних працівників (62,5 % від загальної чисельності респондентів) дали стверджувальну відповідь, 4 науково-педагогічних працівники (25 % від загальної чисельності респондентів) є представниками колегіального органу управління закладу вищої освіти (вчена рада, методична рада, науко-технічна рада), один науково-педагогічний працівник (6,3 % від загальної чисельності респондентів) відповів, що можливість впливати на зміни, а механізми визначені в нормативно – правових актах закладу є формальністю.

Рис. 1. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливість у Вашому закладі вищої освіти бути стейкхолдером (впливати на зміни в організації освітнього процесу)?»

На питання «Чи забезпечує заклад вищої освіти можливість обрання науково-педагогічними працівниками методів навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 2.

Серед опитаних респондентів 62,5 % відповіли так, 31,3 % відмітили, що в закладі є програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, 6,3 % опитаних (один викладач) обрав варіант «ні».

Рис. 2. Розподіл відповідей на питання «Чи забезпечує заклад вищої освіти можливість обрання науково-педагогічними працівниками методів навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи?»

На питання «Чи отримали Ваші наукові проєкти підтримку стейкхолдерів, донорів?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 3.

За результатами опитування 50 % респондентів сказали так, на результати науково-дослідних робіт, замовлених представниками роботодавця, особистих наукових досліджень отримано документ про їх впровадження в практичну діяльність, 37,5 % респондентів відповіли ні, 12,5 % респондентів обрали варіант, що результати наукових досліджень опубліковані за рахунок зацікавлених осіб.

Рис. 3. Розподіл відповідей на питання «Чи отримали Ваші наукові проєкти підтримку стейкхолдерів, донорів?»

На питання «На Вашу думку, які компетентності повинні бути сформовані у здобувачів, щоб Вони були готовими до діяльності за освітньою програмою?» викладачі зазначають, що компетентності мають бути сформовані згідно нормативних документів які визначені стандартом та ОПП та відмічають такі:

здатність до критичного мислення, самостійного прийняття рішень, готовність нести відповідальність за результати своєї діяльності; знання засвоєння навчального матеріалу; готовність стояти на захисті національної безпеки в ході відсічі російської агресії тощо.

На питання «Чи існує у Вашому закладі вищої освіти політика формування навичок soft skills (соціальних навичок)? Якщо так, то які інструменти є пріоритетними для формування цих навичок у здобувачів вищої освіти за освітньою програмою щоб Вони могли успішно займатися професійною діяльністю?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 4.

62,5 % опитаних вказують, що пріоритетним інструментом є співпраця з представниками роботодавців, 31,3 % респондентів вважають, що так пріоритетним інструментом є професійний розвиток науково-педагогічних працівників, 6,3 % вважають, що пріоритетним інструментом є співпраця з випускниками за освітньою програмою.

Рис. 4. Розподіл відповідей на питання «Чи існує у Вашому закладі вищої освіти політика формування навичок soft skills (соціальних навичок)? Якщо так, то які інструменти є пріоритетними для формування цих навичок у здобувачів вищої освіти за освітньою програмою щоб Вони могли успішно займатися професійною діяльністю?»

На питання «Чи залучаєте Ви до занять практиків - фахівців зі спеціальності, за змістом освітньої компоненти?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 5.

Стверджувально на це питання відповіли 62,5 % респондентів, які іноді залучають до занять представників Головного управління НГУ або представників військових частин. 31,3 % опитаних респондентів іноді залучають інших практиків до проведення занять, 6,3 % опитаних (одна особа) у своєму варіанті відповіді зазначив, що плануються бінарні заняття з практиками.

Рис. 5. Розподіл відповідей на питання «Чи залучаєте Ви до занять практиків-фахівців зі спеціальності, за змістом освітньої компоненти?»

На питання «Чи є проблемні питання матеріально-технічного забезпечення реалізації Вашої освітньої компоненти?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 6.

87,5 % науково-педагогічних працівників підтвердили, що матеріально-технічна база їх повністю задовольняє, 6,3 % (одна особа) респондентів заявили, що матеріально-технічна база потребує суттєвого оновлення, 6,3 % (одна особа) вважає, що матеріально-технічна база є, проте не до всього обладнання є доступ.

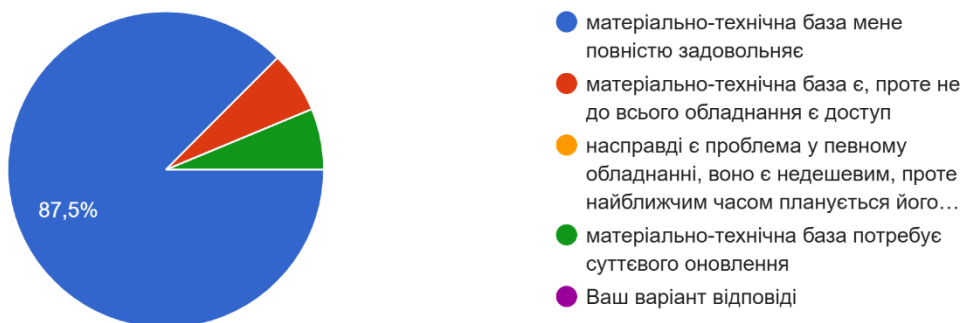

Рис. 6. Розподіл відповідей на питання «Чи є проблемні питання матеріально-технічного забезпечення реалізації Вашої освітньої компоненти?»

Відповіді на питання «Чи є у Вас можливості проходити стажування у закладах вищої освіти інших країн, які готують фахівців за такою ж спеціальністю?», отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 7.

37,5 % опитаних відповіли так, проте такою можливістю можуть скористатися кращі викладачі, 31,3 % респондентів зазначили, що особистий рівень знання іноземної мови не дає можливості брати участь у подібних заходах, 12,5 % респондентів вказали, що ні такої можливості немає, 18,8 % обрали свій варіант відповіді де зазначили, що така можливість є і вони планують у майбутньому розглянути таку можливість.

Рис. 7. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливості проходити стажування у закладах вищої освіти інших країн, які готують фахівців за такою ж спеціальністю?»

На питання «На Вашу думку, чи є необхідність здійснювати підготовку за даною програмою за дуальною формою навчання (поєднання навчання та діяльності за фахом), якщо так, то обґрунтуйте свою думку?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 8.

62,5 % опитаних дали відповідь ні, 37,5 % відповіли так, тому що теорія і практика нерозривно пов'язані і це дає можливість зразу застосовувати свої знання на практиці.

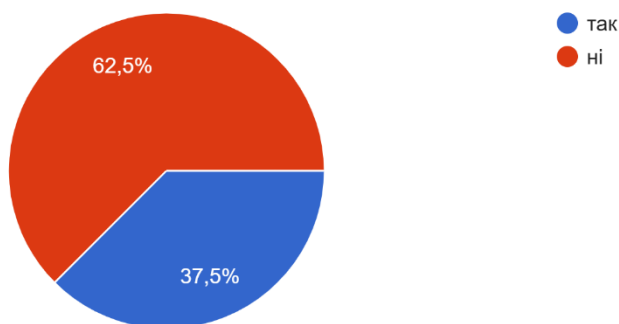

Рис. 8. Розподіл відповідей на питання «На Вашу думку, чи є необхідність здійснювати підготовку за освітньою програмою за дуальною формою навчання (поєднання навчання та діяльності за фахом), якщо так, то обґрунтуйте свою думку?»

На питання «Як Ви вважаєте чи достатньо у Вашій освітній (-іх) компоненті (-ах) за даною освітньою програмою практичних занять?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 9.

Більшість респондентів 87,5 % вказали, що освітня(-і) компонента (-и), за якою(-ими) викладають добре збалансовані лекціями, практичними та іншими видами занять, 6,3 % вважають, що кількість практичних необхідно зменшити, 6,3 % респондентів обрали свій варіант відповіді, де зазначили, що викладач сам

визначає види і кількість занять необхідних для формування компетентностей у здобувачів з урахуванням їх думки і пропозицій.

Рис. 9. Розподіл відповідей на питання «Як Ви вважаєте чи достатньо у Вашій освітній (-іх) компоненті (-ах) за даною освітньою програмою практичних занять?»

На питання «Як середовище закладу вищої освіти впливає на Вашу мотивацію до викладання? Обґрунтуйте свою думку.» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 10.

43,8 % науково-педагогічних працівників відповіли, що середовище закладу вищої освіти позитивно впливає на їх мотивацію до викладання, підвищує її, 43,8 % опитаних відповіли, що насправді ніяк не впливає, 12,5 % опитаних педагогів висловились, що впливає негативно на мотивацію до викладання. Обґрунтовуючи свою думку, респонденти зазначають, що належна матеріально-технічна база і умови праці позитивно впливають на мотивацію до викладання.

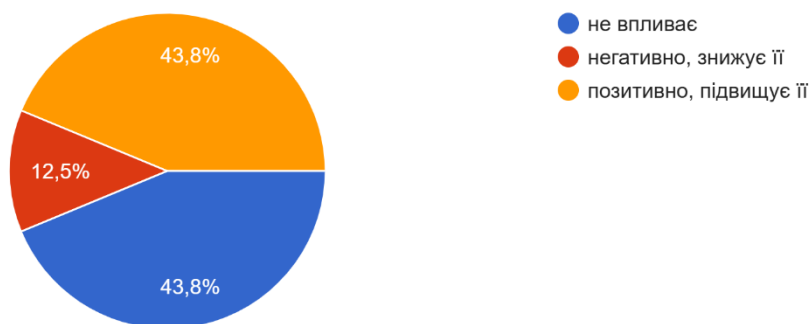

Рис. 10. Розподіл відповідей на питання «Як середовище закладу вищої освіти впливає на Вашу мотивацію до викладання? Обґрунтуйте свою думку»

На питання «Якими можливостями закладу вищої освіти щодо Вашого професійного розвитку Ви користуєтесь найчастіше?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 11.

На це питання 58,3 % респондентів відповіли навчаються за програмами курсів післядипломної освіти для науково-педагогічних та педагогічних

працівників, 25 %, що проходять стажування у інших закладах вищої освіти на безоплатній основі на підставі договорів про співпрацю між закладами вищої освіти. 18,8 % опитаних обрали свій варіант відповіді, де зазначили, що : проходять курси підвищення кваліфікації; проходять стажування у інших закладах вищої освіти за власні кошти; проходять стажування на платній та безоплатній основах, які самостійно шукають під ОК, які викладають.

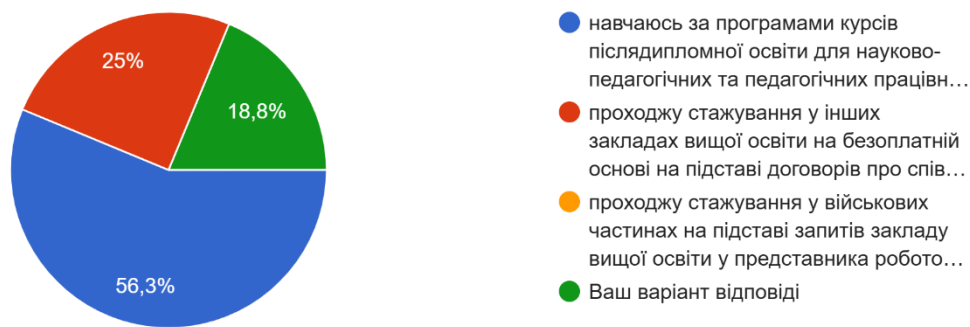

Рис. 11. Розподіл відповідей на питання «Якими можливостями закладу вищої освіти щодо Вашого професійного розвитку Ви користуєтесь найчастіше?»

На питання «Інформація, яку повинен надавати заклад вищої освіти, є доступною, зрозумілою і вчасною?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 12.

Більшість респондентів 93,8 % вказали, що так надана інформація є доступною, 6,3 % (одна особа) сказали, що ні.

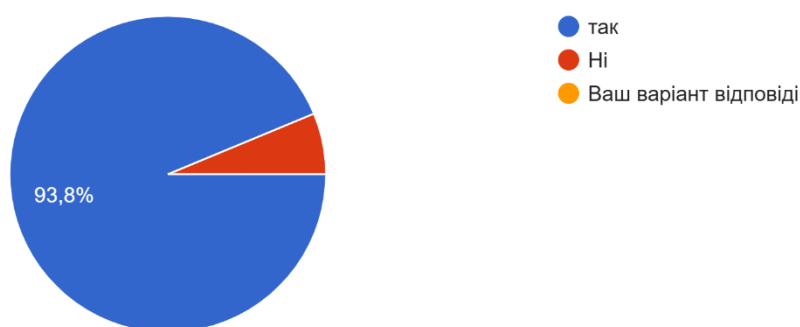

Рис. 12. Розподіл відповідей на питання «Інформація, яку повинен надавати заклад вищої освіти, є доступною, зрозумілою і вчасною?»

Стосовно запитання «З якими проблемами Ви зустрічаєтесь у процесі викладання і як ці проблеми долаються?», відповідаючи на це питання, переважна більшість викладачів зазначили, що не мають проблем. Інші викладачі вважають, що здобувачі вищої освіти мало вмотивовані, аудиторний

фонд потребує покращення, надмірна кількість і дублювання документації з планування та звітності, відсутність можливості проходити стажування у закладах вищої освіти інших країн.

На запитання «Які Ваші потреби та інтереси не задовільнили в процесі організації освітньої діяльності?» респонденти висловили думку, що всі потреби і інтереси задовольнили в повному обсязі, інші повідомили про недостатній рівень навчальної матеріально-технічної бази, недостатню кількість оргтехніки.

На питання «Чи завжди Ваші досягнення, результати Вашої діяльності оцінюються справедливо?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 13.

56,3 % науково-педагогічних працівників відповіли так, 25 % інформують, що не переймаються, навіть, якщо випадки несправедливого оцінювання трапляються, 18,8 % відповіли, що ні.

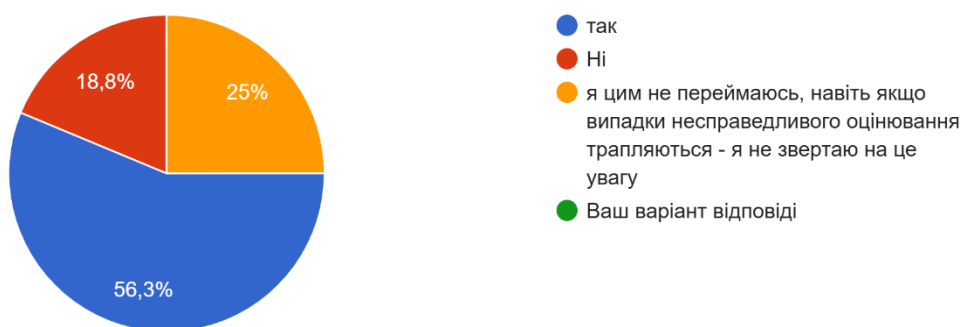

Рис. 13. Розподіл відповідей на питання «Чи завжди Ваші досягнення, результати Вашої діяльності оцінюються справедливо?»

На питання «Чи відбувалася перевірка на наявність плагіату Ваших робіт (наукових статей, інших наукових досліджень тощо) з використанням технічних засобів?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 14.

93,8 % педагогічних працівників відповіли так, 6,3 % інформують, що іноді.

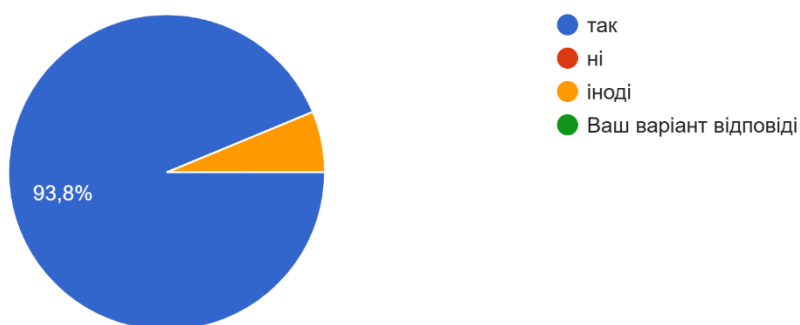

Рис. 14. Розподіл відповідей на питання «Чи відбувалася перевірка на наявність плагіату Ваших робіт (наукових статей, інших наукових досліджень тощо) з використанням технічних засобів?»

На питання «Які Ви створюєте умови щодо залучення до наукової діяльності здобувачів вищої освіти за даною освітньою програмою?» викладачі відповіли, що застосовуються різноманітні заохочення: використовують широкий комплекс заходів і мотиваційних чинників; заохочення; виступають науковими керівниками для здобувачів під час підготовки тез конференцій тощо; інформують про перспективи наукової діяльності, запрошують на наукові заходи; надають методичну допомогу у підготовці наукових робіт, залучають до участі у наукових заходах; спонукають здобувачів вищої освіти до наукової діяльності шляхом написання тез та участі у написанні статей, залучення до конференцій тощо.

На питання «Які основні оновлення відбулися за змістом Вашої (-их) освітньої (-их) компоненти (-ів) за даною освітньою програмою за останні два роки?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 15.

37,5 % респондентів сказали, що відбулися зміни за результатами їх особистісного професійного розвитку, 25 % опитаних сказали, що відбулися зміни в змісті освітньої компоненти за результатами роботи зі стейкхолдерами, 12,5 % опитаних зазначили, що додатково запроваджено використання інших методів викладання та навчання, 6,3 % респондентів вважають, що зміни відбулися в результаті особистих наукових досліджень, 18,8 % опитаних дали свій варіант відповіді, в якому зазначили, що: плануються зміни в освітній компонент з метою його гармонізації; застосовано бойовий досвід, внесені зміни в професійні стандарти; важко сформулювати відповідь у зв'язку із коротким терміном перебування на посаді викладача.

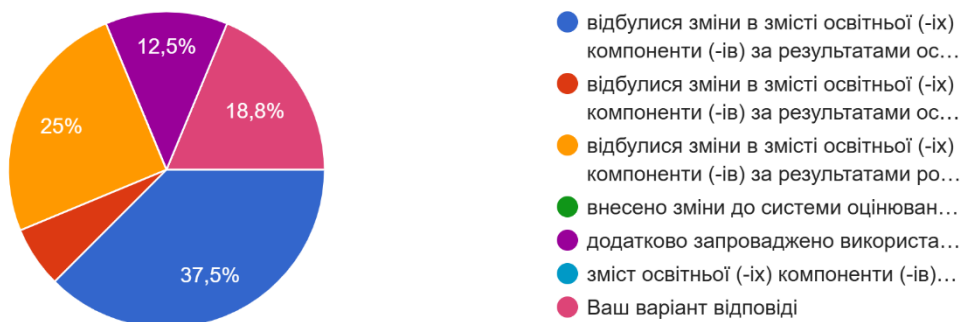

Рис. 15. Розподіл відповідей на питання «Які основні оновлення відбулися за змістом Вашої (-их) освітньої (-их) компоненти (-ів) за даною освітньою програмою за останні два роки?»

На питання «Ваші пропозиції щодо удосконалення організації освітнього процесу у Вашому закладі вищої освіти» викладачі відповіли, що необхідно: більше часу надавати курсантам для самопідготовки, більш ефективно облаштувати навчальний простір під час повітряних тривог, оновити матеріально-технічну базу.

На питання «Ваші пропозиції щодо внесення змін до змісту освітньої програми та освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, стажувань)». На цю позицію педагогічні працівники відповіли, що потрібно збільшити кількість практичних занять з військово-прикладних дисциплін, збільшити термін стажування, залучати міжнародну співпрацю тощо. Інші зазначили у них відсутні пропозиції.

На питання «Чи враховуєте Ви думки здобувачів вищої освіти, які мають досвід проходження військової служби до вступу на навчання за освітньою програмою, щодо організації освітнього процесу за освітньою компонентою та наповнення її змісту?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 16.

Серед опитаних респондентів 87,5 % відповіли так і що дана інформація є дуже корисною, 12,5 % опитаних відмітили, що за освітньою програмою не навчаються здобувачі вищої освіти, які мають досвід проходження військової служби до вступу на навчання за освітньою програмою.

Рис.16. Розподіл відповідей на питання «Чи враховуєте Ви думки здобувачів вищої освіти, які мають досвід проходження військової служби до вступу на навчання за освітньою програмою, щодо організації освітнього процесу за освітньою компонентою та наповнення її змісту?»

На питання «Як Ви вважаєте чи відбулися зміни в культурі якості закладу вищої освіти за останній час?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 17.

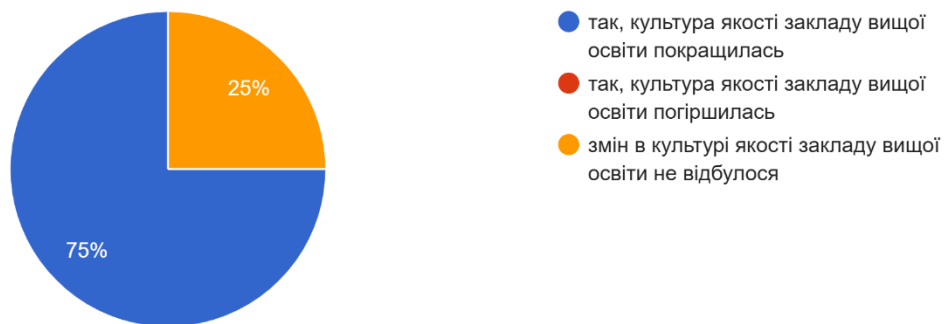

Рис. 17. Розподіл відповідей на питання «Як Ви вважаєте чи відбулися зміни в культурі якості закладу вищої освіти за останній час?»

Серед опитаних респондентів 75 % відповіли так, культура якості закладу вищої освіти покращилась, 25 % не бачать змін в культурі якості закладу вищої освіти.